

Technische vragen

Van : D66, Maartje te Hennepe
Datum vraag : 17 maart 2024
Onderwerp : Kunst in de Openbare Ruimte
Commissiegriffier : Lars van der Linden
Datum antwoord : 19-03-2024

Vragen n.a.v. raadsmemo waardemeting beeldende kunst in de openbare ruimte update en vervolg:

1. In hoeverre is het Innovatiefonds ook ingezet voor beeldende kunst in de openbare ruimte?
2. Bij de waardering is gekozen voor een A/B/C indeling, dit geeft ondanks de beste bedoeling een prioritering weer. Zou het niet inzichtelijker zijn om de waardering langs cultuurhistorisch, sociaal-maatschappelijk en gebruikswaarde te benoemen in plaats van een ordening aan te brengen aan alle kunststukken met alle 3 waarderingen als rekenmodel?
3. Waarom is (nog) geen overzicht van muurschilderingen opgenomen? Is het college van plan dit overzicht te laten opstellen?
4. Kunstwacht is gevraagd te adviseren over o.a. het voorkomen van diefstal. Heeft Kunstwacht ook kennis over dit onderwerp in aanpalende gemeenten zodat eventueel aan een integrale opslag met buurgemeenten gedacht kan worden?
5. Wordt bij het herstellen van kunstwerken juist ook rekening gehouden met de gebruikswaarde van kunst? Zo ja, wat is de grove inschatting van herstellkosten van die geprioriteerde kunst ten opzichte van cultuurhistorische en sociaal-maatschappelijke kunst.
6. Heeft de gemeente Gouda zicht op dan wel contact met particuliere initiatieven ten aanzien van (het onderhouden van) kunstwerken en hoe verhoudt zich dit tot de geraamde herstellkosten?

Vragen behorende bij waardemeting beeldende kunst in de openbare ruimte update en vervolg:

1. Gezien de lage opkomst van jongeren in de stadsgesprekken is het invullen van een Stadscuratorium waarbij ook jongeren betrokken worden ingewikkeld. Hoe zijn de ervaringen hieromtrent in andere steden en hoe worden in andere steden jongeren betrokken ten einde kunst toegankelijk, herkenbaar en/of uitdagend te laten zijn voor de inwoners van de stad?
2. In de waardemeting wordt terecht opgemerkt dat diversiteit marginaal aanwezig is binnen kunst in de openbare ruimte. Kan in samenwerking met de Goudse kennisinstituten/adviesraden gekeken worden hoe diversiteit (in zowel makers als in beeld) in de kunst beter tot zijn recht kan komen in Gouda?

3. **Waarom is ervoor gekozen om alle gedenktekens die refereren aan de Tweede Wereldoorlog in de categorie 'Werken om te koesteren' te plaatsen. Bevinden zich bij deze gedenktekens mogelijk ook categorie A en C stukken? Zo ja, waarom zijn deze niet als zodanig benoemd?**
4. **Bij het benoemen van de verschillende kunstwerken in Gouda is het kunstwerk (de Eekhoorn) op het schoolplein van het Groene Eiland niet genoemd. Wat is hiervan de reden?**

Antwoorden:

Vragen n.a.v. raadsmemo waardemeting beeldende kunst in de openbare ruimte update en vervolg:

1. De [eerste ronde](#) van de subsidieregeling Cultuur: Innovatie & Ontwikkeling (2023) stond ook open voor vernieuwende projecten gericht op kunst in de openbare ruimte. Binnen deze ronde is een tijdelijk kunstwerk in de openbare ruimte ondersteund (Kapri van Nicolas Manenti en Astera Mortezaei) en materiaalonderzoek voor het ontwikkelen van een 'hufferproef' kunstwerk in de openbare ruimte (materiaal onderzoek Le Soleil van Marianne Kunstidee).

Echter, op basis van de ervaringen uit de eerste ronde is de regeling op een aantal punten aangepast ter verbetering. Momenteel staat de regeling hierdoor niet meer open voor restauratie of permanente plaatsing van beeldende kunst in de openbare ruimte. In verband met mogelijke tegenstrijd met de resultaten uit de waardemeting en het nieuwe beleidsplan (collectieplan) zijn deze activiteiten momenteel niet wenselijk. Om inhoudelijke keuzes hierover te maken, wordt eerst gewacht op de richtlijnen die hiervoor worden opgesteld. Wel staat de regeling open voor tijdelijke vernieuwende projecten, zoals een tijdelijke kunstinstallatie of tijdelijk community art- of street art project.

2. Voor de waardemeting is de methodiek "Op de museale weegschaal" van het Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed gebruikt. In het rapport is per kunstwerk informatie te vinden over de verschillende waardes, waarbij gekozen is om dit uiteindelijk samen te vatten binnen een algehele waardering. Dit maakt het overzichtelijker om een onderscheid te kunnen maken tussen de vele werken binnen dit rapport en in de toekomst, indien wenselijk, prioriteiten te kunnen stellen ten aanzien van onderhoud en eventueel benodigd herstel.

3. Muurschilderingen zijn vaak niet permanent en vragen doorgaans om een specifieke aanpak m.b.t. onderhoud en herstel. Daarbij is de eigenaar van het gebouw/de muur doorgaans voor de muurschildering verantwoordelijk. Er is daarom gekozen om geen muurschilderingen binnen dit rapport op te nemen. Deze lijst van kunst in de openbare ruimte is echter niet statisch. In de toekomst kunnen (nieuwe) permanente kunstwerken in de openbare ruimte eventueel worden toegevoegd, waaronder bijzondere artistieke muurschilderingen.

4. Kunstwacht werkt in opdracht van veel gemeenten in Nederland. Mocht er worden gekozen voor een integrale opslag met buurgemeenten, dan kunnen zij hierbij adviseren.

5. Binnen de waardering is, wanneer dit relevant was, de eventuele gebruikswaarde van de objecten benoemd. Echter is dit niet voor elk object specifiek vastgesteld. Er is daarom ook geen grove inschatting van de herstelkosten waarbij op deze waarde wordt geprioriteerd. Bij het uitvoeren van de waardemeting bleek gebruikswaarde

slechts bij een aantal objecten relevant. Mocht de gebruikswaarde toch van belang zijn bij de afweging voor onderhoud dan kan in algemene zin gesteld worden dat verfraaiing van de openbare ruimte de belangrijkste gebruikswaarde is van BKOR, gevolgd door bijdrage aan de recreatieve/toeristische aantrekkelijkheid. Daarnaast kan worden beargumenteerd dat de gebruikswaarde van BKOR groter is naarmate zij op drukkeren plekken staat, maar daar is niet naar gekeken.

6. De kosten voor het onderhoud en herstel van de objecten in dit rapport waarvan duidelijk is dat zij niet in eigendom zijn van de gemeente, zijn doorgaans voor rekening van de desbetreffende eigenaar. Dit kan bijvoorbeeld een ziekenhuis zijn of de NS of andere bedrijven. Ook zijn een aantal kunstwerken hersteld op het initiatief van bewoners, bijvoorbeeld door mevrouw Engels en mevrouw Waalwijk – van der Spree. Tot dusver heeft de gemeente geen zicht op andere particuliere initiatieven.

Vragen behorende bij waardemeting beeldende kunst in de openbare ruimte update en vervolg:

1. Indien de gemeente ervoor kiest om steviger in te zetten op burgerparticipatie bij kunst in openbare ruimte, zullen er nadere vormen en ervaringen daarmee worden opgehaald bij andere gemeenten. Het betrekken van jongeren daarbij is dan een specifiek aandachtspunt. Het werken met een stadscuratorium is relatief nieuw in Nederland.

2. Indien er (financiële) ruimte wordt gecreëerd voor nieuwe werken dan kan rekening worden gehouden met het vergroten van de diversiteit binnen de collectie, door toevoeging van nieuwe werken.

3. Er is voor gekozen geen onderscheid bij de waardering te maken tussen de diverse WOII gedenktekens, maar deze, wanneer artistieke waarde ontbreekt, als “om te koesteren” te classificeren. Gedenktekens kunnen immers elk op hun eigen wijze voor kleine of grote groepen mensen betekenisvol zijn. Er is dus significante sociaal-maatschappelijke waarde die “om te koesteren” rechtvaardigt en geen aanleiding om daar verdere gradaties in aan te brengen.

4. Dit kunstwerk stond vooralsnog niet op de lijst van kunstwerken in de openbare ruimte van de gemeente. Zoals aangegeven bij het antwoord op vraag 1.3 is de lijst van kunst in de openbare ruimte niet statisch. In de toekomst kunnen (nieuwe) permanente kunstwerken in de openbare ruimte eventueel worden toegevoegd.